

BŘÍZA & TRUBAČ

Sloneek Europe, s.r.o.

k rukám Milana Rataje, partnera

Táborská 8
Košice - mestská časť Juh
040 01

Doporučeně poštou a e-mailem

V Praze dne 15. března 2021

Vážený pane Rataji,

jménem společnosti Sloneek Europe s.r.o., IČO 53319737, se sídlem Táborská 8, Košice - mestská časť Juh, 040 01, Slovenská republika („**klient**“) jste mě jako partnera Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář, IČO: 037 15 566, se sídlem Klimentská 1216/46, Nové Město, 110 00 Praha 1, požádal o posouzení povahy elektronického podpisu připojeného k dokumentu způsobem dle manuálu „Zabezpečení podpisu dokumentu v aplikaci Sloneek“, který mi byl předložen (dále jen „**Manuál**“). Toto posouzení Vám níže předkládám.

I. PŘEDMĚT A ÚČEL POSOUZENÍ

Předmětem právního posouzení jsou výhradně níže uvedené aspekty vztahující se k povaze elektronického podpisu dle Manuálu:

- (a) Zda lze podpis připojený způsobem dle Manuálu považovat za prostý elektronický podpis ve smyslu čl. 3 bodu 10 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (dále jen „**eIDAS**“).
- (b) Zda připojení podpisu v souladu s Manuálem lze považovat za podpis ve smyslu poslední věty § 561 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „**OZ**“).

II. POVAHA ELEKTRONICKÉHO PODPISU PŘIPOJENÉHO POSTUPEM DLE MANUÁLU

1. K zodpovězení první otázky klienta je především nutné definovat tzv. prostý elektronický podpis ve smyslu nařízení eIDAS, a následně přistoupit ke zhodnocení naplnění stanovených znaků podpisem připojeným dle Manuálu. V případě, že podpis připojený způsobem dle Manuálu naplní definici tzv. prostého elektronického podpisu dle čl. 3 bodu 10 eIDAS a odpověď na první otázku tudíž bude kladná, pro zodpovězení druhé otázky postačí rozbor postavení, které tzv. prostý elektronický podpis zaujímá z pohledu OZ, tj., zda jej lze považovat za podpis ve smyslu poslední věty § 561 odst. 1 OZ. Odpověď na oba dotazy klienta je proto logicky propojena.
2. Nařízení eIDAS vymezuje několik úrovní elektronického podpisu. Jednou z nich je tzv. prostý elektronický podpis ve smyslu čl. 3 bodu 10 eIDAS, druhou zaručený elektronický podpis splňující požadavky dle čl. 26 eIDAS a poslední je kvalifikovaný elektronický podpis. Tzv. prostým elektronickým podpisem se dle čl. 3 bodu 10 eIDAS rozumí „*data v elektronické podobě, která jsou*

BŘÍZA & TRUBAČ

připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena a která podepisující osoba používá k podepsání“.

3. Z Manuálu, který byl předložen k posouzení, vyplývá, že podpis je uživatelem připojen kliknutím na tlačítko „Podepsat“, přičemž je uživatel následně buď vyzván k napsání podpisu (počítačovou myší, stylusem nebo prstem) na obrazovku či k potvrzení akce zvolením potvrzovacího tlačítka. V návaznosti na tento postup je k dokumentu ve formátu otevřeného PDF přidána strana s podpisem uživatele. Podpisová strana přitom obsahuje časové razítko, identifikační údaje o dokumentu a uživateli a kryptografický hash podpisu uživatele. Pokud se uživatel podepisoval psaným podpisem (počítačovou myší, stylusem nebo prstem) na obrazovku, obsahuje podpisová strana i tento podpis. Současně je v tzv. audit logu veden záznam o skutečnosti, že se uživatel přihlásil do aplikace, zobrazil si dokument a podepsal dokument psaným podpisem nebo potvrdil tlačítkem.
4. **Dle našeho názoru způsob připojení podpisu dle postupu specifikovaného v Manuálu splňuje požadavky nařízení eIDAS kladené na tzv. prostý elektronický podpis**, jelikož se bezpochyby jedná o data v elektronické podobě připojená k jiným datům v elektronické podobě, která podepisující osoba používá k podepsání.
5. Jak bylo uzavřeno výše, podpis připojený v souladu s manuálem je tzv. prostým elektronickým podpisem ve smyslu čl. 3 bodu 10 nařízení eIDAS. V rámci zodpovězení druhé otázky klienta je proto nutné zhodnotit, zda prostý elektronický podpis ve smyslu eIDAS naplňuje požadavky podpisu dle poslední věty § 561 odst. 1 OZ, resp. zda naplní požadavek na dostatečné určení jednající osoby.¹
6. Ačkoliv se lze v odborné literatuře setkat s názory, že prostý elektronický podpis nedostojí požadavkům kladeným na identifikaci jednající osoby,² s tímto závěrem se neztotožňujeme. Z § 7 zákona č. 297/2016 Sb, o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (dále jen „ZSVD“) jednoznačně vyplývá, že tzv. prostý elektronický podpis má stejné účinky jako podpis vlastnoruční, což je potvrzeno i zněním důvodové zprávy k ZSVD.³
7. Nařízení eIDAS v této souvislosti stanovuje, že „*elektronickému podpisu nesmějí být upírány právní účinky a nesmí být odmítán jako důkaz v soudním a správním řízení pouze z toho důvodu, že má elektronickou podobu nebo že nesplňuje požadavky na kvalifikované elektronické podpisy*“ (čl. 25 odst. 1 eIDAS). Kvalifikovaný elektronický podpis má přitom již z čl. 25 odst. 2 nařízení eIDAS právní účinky rovnocenné vlastnoručnímu podpisu. § 7 ZSVD pak dále rozšiřuje ekvivalenci vlastnoručního a elektronického podpisu nad rámec úpravy v eIDAS i na tzv. prostý elektronický podpis.

¹ Srov. *Korbel, F., Kovář, D., Potočňák, Š.* Elektronická identita při elektronickém (hmotně)právním jednání. Právní rozhledy, 2019, č. 18.

² Srov. *Kment, V.* Elektronické právní jednání. Analýza s důrazem na využití elektronického podpisu a elektronické pečeti podle práva EU, České republiky a Německa. Praha: Wolters Kluwer, 2018, s. 114.

³ *Korbel, F., Kovář, D., Amler, P.* Interpretace elektronického podpisu a související identifikace v soukromém právu. Pravniprostor.cz, 4. 11. 2020. <https://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/interpretace-elektronickeho-podpisu-souvisejici-identifikace-v-soukromem-pravu>.

8. Z výše uvedeného vyplývá, že v soukromoprávních vztazích lze elektronický dokument podepsat všemi úrovněmi elektronických podpisů dle eIDAS,⁴ a to s účinky vlastnoručního podpisu.⁵ To platí při naplnění předpokladu, že je takové jednání spojeno s vůlí podepsat, tedy stvrdit konečnost a závaznost jednání svým podpisem.⁶ Z postupu dle Manuálu je zcela zřejmé, že uživatel musí podpis dokumentu stvrdit nejen jednorázovým kliknutím na tlačítko „Podepsat“, nýbrž rovněž napsáním podpisu na obrazovku či potvrzením akce zvolením potvrzovacího tlačítka. Takový způsob *de facto* dvoufázového elektronického podpisu nemůže zavdat příčinu pochybnosti o existenci vůle uživatele dokument podepsat a stvrdit tak jeho konečnost a závaznost.
9. V takovém případě je dle našeho názoru zřejmé, že **podpis připojený způsobem dle Manuálu kromě naplnění definice tzv. prostého elektronického podpisu ve smyslu čl. 3 bodu 10 nařízení eIDAS současně představuje i podpis dle poslední věty § 561 odst. 1 OZ.** Výše učiněné závěry přitom činíme i s ohledem na názor odborné veřejnosti.⁷

III. ZÁVĚRY POSOUZENÍ

- [1] **Podpis připojený k elektronickému dokumentu způsobem dle Manuálu lze považovat za tzv. prostý elektronický podpis ve smyslu čl. 3 bodu 10 nařízení eIDAS.**
- [2] **Podpis připojený k elektronickému dokumentu způsobem dle Manuálu lze považovat za podpis ve smyslu poslední věty § 561 odst. 1 OZ.**

IV. PŘEDPOKLADY A VÝHRADY

Toto stanovisko bylo vypracováno výhradně pro potřeby společnosti Sloneek s.r.o.

Závěry uvedené výše byly učiněny na základě posouzení dokumentu „Zabezpečení podpisu dokumentu v aplikaci Sloneek“, za předpokladu pravdivosti, správnosti, přesnosti a úplnosti tohoto dokumentu. V případě, že tento předpoklad nebyl naplněn, nelze zaručit správnost výše uvedených závěrů.

Předmětem tohoto posouzení jsou výlučně otázky uvedené v části I. tohoto stanoviska (celkem 2 otázky). Toto posouzení není komplexním právním stanoviskem ve věci. Toto posouzení rovněž nemůže nahradit právní radu ohledně kterékoliv konkrétní záležitosti spadající do jeho předmětu.

⁴ Korbela, F., Kovář, D., Amler, P. Interpretace elektronického podpisu a související identifikace v soukromém právu. Právníprostor.cz, 4. 11. 2020. <https://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/interpretace-elektronickeho-podpisu-souvisejici-identifikace-v-soukromem-pravu>.

⁵ Srov. Beran, V. In: Petrov, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 622.

⁶ Srov. Rozumné právo. Výkladové stanovisko: Je třeba zjednodušit elektronické právní jednání. <https://www.rozumne-pravo.cz/cz/stanoviska/je-treba-zjednodusit-elektronicke-pravni-jednani/>.

⁷ Srov. Korbela, F., Kovář, D., Amler, P. Interpretace elektronického podpisu a související identifikace v soukromém právu. Právníprostor.cz, 4. 11. 2020. <https://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/interpretace-elektronickeho-podpisu-souvisejici-identifikace-v-soukromem-pravu> a Korbela, F., Kovář, D., Potočník, Š. Elektronická identita při elektronickém (hmotně)právním jednání. Právní rozhledy, 2019, č. 18.

BŘÍZA & TRUBAČ

V případě, že budete mít k výše uvedenému jakékoliv dotazy či připomínky, můžete se na mne kdykoliv obrátit.

V úctě

JUDr. Petr Bříza, LL.M., Ph.D.,

advokát